تیروریسمی کوێر، ئەو دیاردەیەی کە لە ژێر سیبەری سەرمایەداری سەردەمی ئێمەدا لە دایك بووە

وتوویژی هاوڕێ حەسەن رەحمان پەناه بە بۆنەی ساڵهاتی رووداوی جینایەتکارانەی ١١ی سپتامبر

پرسیار: هاوری حەسەن ٥ ساڵ لە رووداوی ١١ی سیپتامبر تێپەر دەبێ، پێش هەر چەشنە لێکدانەوەیەك دەمانهەوێ بزانین کە هەڵویستی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئیران لەکاتی خویدا سەبارەت بەو رووداوە چۆن بووە؟

وەڵام: ئەمە کردەوەیەکی زۆر زۆر دژی ئینسانی و ووحشیانە بوو، کۆمەلێکی زۆر لە خەڵکی بێ دەستەڵاتیان لەناو چەند تەیارەدا کرد بە بۆمبێکی ئینسانیی، لە دژی کۆشکی سازمانی توجارەتی جیهانییا کە بە دوقلوو دەناسران لە واشینگتون بە کاریان هینا، وە ئەو کارەساتە بوو بە باعیسی ئەوەیکە جیا لەو چەند سەد نەفەرەی کە لە ناو ئەو دوودانە فرۆکەیە دابوون، سەرجەم ٣٠٠٠ ئینسان کە بەشێك تیمەکانی ئاورکوژاندنەوە و ئیمدادرەسانی بوون کە لە هەموو شوێنیکی ئەو دونیایەدا خزمەت بەخەڵك دەکەن بوون بە قوربانیی رەفتاریکی دژی ئینسانیی و تێرویستی. ئەم کارە هیچ پاساوێکی سیاسیی، مەزهەبیی، ئیدئۆلۆژیك هەڵناگریت. عەمەلێك بوو زۆر زۆر دژی ئیسانیی وتاوانبارانە. کاتی رووداوە کە، لەلایەن حیزبی کۆمۆنیستی ئیران و کۆمەڵەوە ئەم رووداوە بە توندیی مەحکوم کرا وە وتمان ئەمە حەرەکەتێکی جینایەتکارانەیە، هەدەف سازماندران و بەرێوەبەرانی ئەو کارە هەرچی بوویێت، خەڵکی بی تاوان بوون بە قوربانیی. راستە ئەمریکا زلهیزیکە کە لە زۆر شوینی دونیا کارەساتی خوڵقاندووە، جەنایەتی کردووە بەڵام هەر رق و نیفرەتێك لە دەوڵەتی ئەمریکا یا بیزاری و نارەزایەتییەك لە سیایەتەکانی دەوڵەتی دەسەلاتدار هەبیت، هیچ پاساوێ هەڵناگریت کە خەڵکی بێتاوان بکرێن بە قوربانیی سیاسەتەکانی ئەو دەولەتە. هەروەها وەتمان کە ئەم کردەوە دەرئەنجامیی رەنگ دانەوەی سیاسەتەکانی دەولەتی ئەمریکا و ئەو رەفتارانەی کە لەئاستی دونیا دا بوویەتی. هەروەها وەتمان کە ئەم جنایەتە تیروریستەیە بهانە بە دەست دەوڵەتی بوشەوە دەدات کە جیهان بەرەو میلیتایزم و نیزامیگری زیاتر بەبات. ترور و نائەمنی زیاتر دەبێت کە ئەمرو بەئاشکرا دەی بینین. هەر بویە ئەوەشمان مەحکوم کرد.

پرسیار: هاوری حەسەن باسی هەڵویستی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستت دوای رووداوی ١١ی سیپتامبری ساڵی ٢٠٠١ کرد، باش دەزانین کە دونیا پاش ئەو رووداوە رووالەتیکی دیکەی بەخۆوە گرت، میلیتاریسم و شەڕ باڵی رەشی بەسەر زۆر شوێن دا کێشا، بەسەرنجدان بەوانە ئایا رووداوی ١١ی سیپتامبر دەتوانی وەك نوقتە وەرچەرخانێکی مێژوویی بژمێردرێت؟

وەڵام: بە باوەری من رووداوی ١١ی سێپتامبر رووداوێکی گرینگ بوو، گرینگییەکەی لە چەند بابەتەوە دەتوانین ئیشارە پێ بکەین، یەکەم ئەوەیکە ئەمریکا بۆخۆی زلهیزێکی دونیای ئەورۆکەیە، هەموو کەسێك ئەوە

دەزانێت کە دوای رووخاندنی بلوکی شەرق، ئەمریکا بە ئێستلاح بووبە قەدەرقودرەت، بوو بە دەسەلاتدار وە نەزەریە پەردازەکانی نیئولیبرال رایانگەیاند کە ئەوە کۆتایی تاریخە، شەری تەبەقاتیی نەماوە، کوتایی مێژوە ئەوەیکە هەیە خەت و جەهەت و بۆچوونی نێئولیبراڵەکانە کە بە سەر ژیان و چارەسەری بەشەردا زال دەبێت. هەر ئەو کات بوشی باوك باسی نەزمی نوێی جیهانیی کرد کە بەقەولی ئەوان دونیا بەرەو سوبات و ئارامش و بەرەو دێموکراسی دەڕوات. هەر ئەو کاتە ئێمە و بەشێکی زۆر لە جەرەیاناتی چەپ و ئازادیخواز لە ئاستی جێهانیدا لە دژی ئەم تێزە بووین، پێمان وابوو ئەمە فریوە، ئەمە راستگۆیی تێدانیە. راستە بلوکێکی ئێمپریالیستی رووخاوە، بەڵام ئەمە سەرکەوتن بۆ بەشەرییەت نیە، بەڵکوو ئەزقەزا کێشەکانی دوایی نیشانیدا ئەگەر ئەوکاتە لە ململانیی ئەم دوو زڵهێزەدا زۆر شت کۆنترۆڵ دەکرا، زۆر بەربەست بوو لەدژی ئەم یا ئەویان، بەنەمانی بلوکی شەرق، ئەمریکا هەرچی زیاتر سەرەرۆیی کرد. سەرەرویی ئامریکا یانی نائەمنی و بی سەباتی بۆ جیهان. رووداوی ١١ی سپتامبر دەسەلاتداری سەرەرۆیانی ئەمریکا لە ئاستی جیهاندا بردە ژێر پرسیار و بەتایبەت ئەوە کە ئەم کارەساتە نەك لە لایەن یەك یا چەند زەلهێزیی دیکەی ئیمپریالیستی بەلکوو لە لایەن تاقمیکی نهینی کاری تروریستی هاوکاری دۆێنی ئامریکاوە ئەنجامدرا. خالێکی دیکە ئەوە بووکە ئەمریکا لەباری تێکنۆلۆژیەوە و زۆر زۆر لە پیشە، زۆرجار بۆ خۆیان ئەوەیان دەگوت کە لە رێگای زەوی و ئاسمان و لە رێگای دەریاوە ئێمە هەموو ئەمریکامان پاراستووە. چاوە ئێلێکتریکییەکان ئاگاداری هەڵس و کەوتی رۆژانەی هەموو شتێك لەناو خودی ئەمریکا و خاکی ئەم وەلاتە دەکەن و دام و دەزگاکانی جاسوسی ئەمریکا لە هەموو جیگایەك موجەهەز وموسەللەتن. وەختێك کە ئەم رووداوە قەوما، ئەم پروپاگەندە بە نەوعێك بوو بە بڵقی سەرئاو، لە ولاتێکا کە ئەو هەموو دەم ودەزگا جاسوسییەی تێدایە، ئەو هەموو سیستمی مۆخابەراتی و سیستمی کۆنتڕۆڵ و چاوی ئێلێکتریکیی و کوترولەی تیدایە، چون دەبێ چەند فروکە لە ژێر چاوەدێری بچێتە دەرەوە کەس ئاگادار نەبێت؟ ئەمە بۆخۆی پرسیاری زۆری هێنایە گۆرێ کە ئایا ١١ی سپتامبر تەنیا توانایی ئەلقاعیدە بوو یا دەستی دیکەیشی لە پشتەوە هەبوو؟! نوکتەیەکی تر بە باوەڕی من ئەوە بوو کە لەدوای لانیکەم شەڕەکانی ناوخۆی ئەمریکاوە، ئەمریکا دەرگیری هیچ شەڕێك لە ناوخۆی ئەم وەڵاتە نەبوو، بەڵام شەڕی فرۆشتبوو بە دونیا، و لە زۆر ولاتی دیکەدا شەڕی کردبوو. لە ئاسیا لە ئەفریقا و لە ئۆروپا. لە پەنای دەستی خوی لە ئەمریکای لاتین چەند کودەتای نیزامی و پیلانی دیکەی سازمان دابوو. رووداوێکی ئاوا بۆ دەسەلاتدارانی ئەمریکایش چاوەڕواننەکراو بوو. ئەم وەڵاتە بە جەزیرەی ئارامشی سەرمایە باس دەکرا. وەختێك کە ئەم ماجەرایە رووی‌دا، لەم بابەتەوە زۆرشت چووە ژێر پرسیارەوە کە نەزمی نوێی جێهانیی بۆ بوو بە بێ نەزمی؟ زڵهیز و قەدەرقودرەتیکی وەك ئەمریکا بۆ ئەم کارەساتی لی قەوما؟ ١١ی سیپتامبر نیشانی‌دا کە ئەمریکا ئەو قودرەتە غالب و هەمەکارەو دەسەڵاتدارە نیە کە هیچ شتێك لە ژێر رکێفی خاریج نەبێت وە زەربە پەزیر نەبێت. ئەگەر ئەم حەرەکەتە لەلایەکەوە هەلس و کەوت و سۆزیکی عاتفیی لە ئاستی دنیادا نیسبەت بەخەلکی ئەمریکا دروست کرد وە بە هەقیش خەڵك ئێحساساتیان بزوا نیسبەت بە ٣٠٠٠ ئینسانی بێتاوان کە بوون بە قوربانیی، بەڵام لە لایەکی دیکەوە سیاسەتەکانی شەڕئەنگێزانەی بووش وە ئەو دروشمانەی کە بەرزی کردەوە و ئەو هەڵس و کەوتەی کە نواندی وە ئێعلامی شەڕی مەزهەبیی، شەڕی سەلیبیی وە بەرەی خێر و شەڕ، ئەو نەوعە قسانە، بوو بە باعێسی ئەوە کە هەم لەناوخۆی ئەمریکادا وە هەم لەئاستی جێهانیشدا ئەم هەست و ئێحساسەی کە درووست ببوو، هەرچی زیاتر و رۆژبەرۆژ کەمڕەنگتر بووەوە، ئەمانەی ئاماژەم پێ دا ئەوخالە گرینگانە بوون کە لە رووداوی ١١ی سیپتامبردا دەبێت لە بەر چاو بگیرێن.

بەلام بە رای من ١١ی سیپتامبر نوقتەعەتف نەبوو لەئاستی جێهانیدا، بەلکوو ڕووداوێکی گرنگی جیهانی بوو کە رەوتی رووداوەکانی خیراتر کرد. شتابیدا بە کێشەکان و ئالۆزییەکان و تێروریسمی لە ئاستیکی دیکەدا مەترەح کرد وە لە لایەکی دیکەشەوە مەجالیشی زیاتر کردەوە بۆ نەوعێك قەدەرقودرەتیی و زۆرداریی نیزامیی ئەمریکا. ئەمرۆ باس لەوە دەکری کە ئەمریکا لە باری ئابوریەوە رووله دوایە. زۆرکەس لە تەحلیلگەران دەڵێن، چین خەریکە دەبێ بە قودرەتی غالب، ژاپۆن جیگایەکی تایبەتی پەیدا کردووە، ئالمان و ئوروپای یەکگرتوو ئەمرۆ خەریکن لەزۆر بابەتەوە قسەی یەکەم دەکەن. ١١ی سیپتامبر زیاتر ئەمریکای بەرەو ئەوە برد کە بە هێزی نیزامی بۆ شایی وکەلێنیك کە لەباری ئێقتسادی و دەستەلاتدارییەتی جیهانی بۆی پێش هاتووە، بەهێزی نیزامی پری کاتەوە. ١١ی سیپتامبر رەوتی رووداوەکانی تەسریع وەمەجالی بۆ نیزامیگری ئەمریکا زیاتر کردەوە، بەلام نەبوو بە نوقتە وەرچەرخانێکی مێژوویی بەو مەعنایەی کە ئیتر هەموو شتیك تازە لەو کانالەوە بۆگزەرێت.

پرسیار: هاوری حەسەن ئاگادارین کە شەری دژە تێرۆر ئەو درووشمە بووکە دەوڵەتی ئەمریکا بەدەستیەوە گرت بۆ ئەوەیکە کۆمەڵێك ئامانج و مەبەست کە دیاری کردبوو پییان بگات. پێش ئەوەیکە بچیتە سەر ئەوەیکە ئەسڵی مەبەستەکانی چەندە بەدی هاتوون یان نا با ئەو پرسیارەت ئاراستە بکەم کە دەوڵەتی ئەمریکا چەندە توانیویەتی لەو شەرە دیاریکراوەدا کە لەگەڵ ئەلقاعیدە و تیرۆریسم بەگشتیی بەرپای کردووە، سەرکەوتن بەدەست بێنیت؟

وەلام: من پێم وایە پێش ١١ی سیپتامبر، تیرۆر وئەم شێوازە هاتبووە ئاراوە، چەند میژووی تیرور کۆنە، بەلام ترور وکوشتن بە شێوەی جەریاناتی ئیسلامی بە تایبەت بە دوای هاتنەسەرکاری کۆماری ئیسلامی لەساڵی ١٩٧٩ی زایینی و دەستێوەردانی جمهوری ئیسلامی لە رووداوەکانی مەنتەقە و جیهان زیاتر شکلی گرت. جەرەیانی ئیسلامی زیاتر بەرەو جەرەیانی تێرۆر رەشەکوژی رۆیشتووە. لە لایەکەوە پایەی ئێقتسادی گەورەیان هەبووە کە کۆماری ئیسلامیە. لە لایەکەوە قودرەتێکی نەوعەن ئیدەئۆلۆژیکیان پەیدا کردووە کە زوربەیان کۆدەکاتەوە و ئەگەر توشی موشکەلیش بن دەیان پاریزیت. یان جەریاناتی دیکەی ئیسلامی وەك ئەلقاعیدە و هاوبیرەکان تەغزییەی فکری و مالی یان لە عەرەبستانی سعودی و پاکستان کراوە. ئەمریکا دەور وتەئیسری بەرچاوی لە یارمەتیدەیان گەشەیان هەبووە. ئەم رەوتانە بەدەلیلی ئەوەیکە جواب و شێوازێکی تریان بۆ ویست و خواستەکانی کۆمەڵگای بەشەریی نیە، زۆرتر بۆ شیوازی تیرور و تۆقاندن پەنا دەبەن. بەلام ئەگەر هیندیك لە رابردوو فاسلە بگرین و بینە پیشترەوە، رووداوی ١١ی سیپتامبر نەتەنیا تێروریسمی تەزعیف نەکرد، بەڵکوو تەقوییەتی کرد. لە وڵاتانی ئۆرۆپایی، لە ئینگلستان، لە ئێسپانییا، لە ئیتالییا، لە ئیسکاندیناوی، لە زۆریەك لەو وڵاتانەیتر، وە لە رۆژهەلاتی ناوەراست لە مێسر، لوبنان، ئوردون، لە فەلەستین تا فیلیپین و ئەندونزی و جیگاکانی دیکە پەرەی ساند. جورج بووش پاش ١١ی سیپتامبر ئیعلامی شەری دژی تێرۆری کرد وە دواتر رای گەیاند کە سەرکەوتنی گەورەیان بەدەست هێناوە و تروررِیزمیان لاواز کردوە. بەلام ئیستا سەربارەت بە خەتەری گەشی تیرور و هۆشیدار دەدەن رەوتی رووداوەکانی و ئەو واقیعییەتانەی کە ئەمرۆکە دەیبینین، تێرۆریسم تێیدا تەزعیف نەبووە. چاو لە وەزعییەتی عیراق بکەن، کام رۆژ هەیە کە نەلێن سەد جەنازەمان دۆزییەوە. کام رۆژهەیە نەلێن چەندین ماشێن لە بەغدا لە کەرکوك لە موسل لە روومادی ولەشوینەکانی دیکە تەقێنەوە. چاو لە وەزعییەتی ئەفغانستان کەن، خۆ ئەوان دەڵێن لە ئەفغانستان تالبان

وئەلقاعدە نەماوە. بەڵام هەر لەم چەند رۆژەی رابوردوودا قسەلەوە دەکرێ کە هێزەکانی تاڵەبان چوار شاریان گرتۆتەوە. ئەمانە لە کوێوە هاتوون؟!،

ئەگەر ئەم رەوتە کۆنەپەرست ودژی بەشەریانە تەزعیف بوون وبەقەولی ئەوان لە زۆر جیگا بنەبربوون ئەی بۆچی وەزعەکە ئاوایە؟! بەدروست دەوتریت کە خشونەت، خشونەت دینێت، سەرکوت موقاوەمەت دێنی. هەرچەند موقاومەتی ئیسلامی رەوتیکی کۆنەپەرستەو جیگای دلخوشی و پشتیوانی نیە بەلاّم ئەمرۆ هەیە و ئەزقەزا بەری شکل گرتنی مقاومەتی مەدنی و شورشگیرانە دەگریت.

ئەم نەوعە خشونەت و ملهوڕی و قەدەرقودرەتی‌یەی کە ئەمریکا ئێستە لە ئاستی ناوچەکە و دنیا گرتوویەتە پێش، نەتەنها تیرۆری تەزعیف نەکردووە، بەلکۆ بووە بە یەکێك لە بنەماکانی گەشەی ترۆر.

پرسیار: یانی دەتوانین بڵێن کە ئەو سەرکەوتنەی ئەمریکا کە ئیدەیعای دەکا، شتێکی واقعیی نیە، بەڵکوو شەرێکی رەوانی‌یە کە لەرێگای راگەیینەرەکانی خۆیەوە ئیعلامی دەکا؟!

وەلام: نەمانی دەولەتی بەعس لە عیراق وتالەبان لە ئەفغانستان سەرکوتنە بۆ ئەمریکا. بەلام تووش بوونی لەگەڵ شەریکی رۆژانەو خویناوی بە تەلەفاتی زۆرەوە وهەروەها نەبوونی ئەمنیەت و ئاسایش سەرکەوتن نیە، روچون لە باتلاقیکە کە پاشەروژی نادیارە. پاش رووخانی تالەبان و بەعس رۆژنامەکانی ئەمریکا قسەیان لە سەرکەوتنی گەورە دەکرد. ئەوروکە هەر ئەم رۆژنامانە دەنوسنن ئەم شێوازەی کە بووش گرتوویەتە پێش، ئەمنییەتی ئەمریکای زیاتر خەستوەتە خەتەرە. زۆرریەك لە دەولەتانی ئوروپایی و کانادا و ئوستولایای وئەمریکا زوو زوو بە دانشتەوانیان رادەگەینن کە مەچن بۆ رۆژهەلاتی ناوەراست و زۆر شوینی دیکە و تەنانەت زورکەس لە خەڵکی ئەم وەلاتانە هەست بە ئاسایش ناکەن. ئەمە نیشانەی چیە؟! ئەمە نیشانەی ئەوەیە کە ترور و کوشتن و نائەمنی پەری ئەستەندووە.

قسە لەسەر سەرکەوتن ئەکرێ، یەکێك لە تایبەتمەندییەکانی سەرکەوتن ئەوەیە کە، ئەمنیەت و ئاسایش بێنی بۆ کۆمەڵگا. لە عیراق ئاسایش لە کوێ هەیە، جیاواز لە کوردستان کەبە هوی میژوویەکی خەباتکارانە و راپەرینیك کە ١٥ سال لەوە پێش لەم ناوچەیە رووی‌دا کە خەڵکی ئەم ناوچەیە ئێستایش حاسلی ئەو قیامەیە دەچننەوە، وەزعییەتی ناوەراست، وەزعییەتی ناوچە شیعەنشینەکان، حەتتا جنوبیش چی‌ند ئەمنیت هەیە؟ مەگەر هێزەکانی ئەمریکا چەندە ئەمنییەتییان هەیە لەم وەڵاتە بەو هەموو ئیمکاناتەوە هەتا خەڵکی بی دیفاع هەیان بێت.

هەموو ئەو نمونانەی کە هێنامانەوە ئەوەمان پێ سابت دەکات کە شەری دژە تیروری بووش نەتەنها تیرۆری تەزعیف نەکردووە، بەلکوو بە هیزی کردووە. رۆحییەی بەربەرەکانیکردن، لە دژی هیزی داگیرکەر مەجالی رخساندوە کەهیزی کونەپەرەستەکان بە قازانجی

خۆیان کەلکی لی وەر گرن. لە غیابی رەوتێکی چەپ و رادیکاڵ و سوسیالیست دا کە جەماوەر بە خەباتیکی شورشگیرانە، مدنی و یەکگرتوانە رێکخات، رەوتە ئیسلامیەکان بوون بە میدان دار کە ئەمە مەترسی گەورە بۆ سەرکار و ژیان و خەباتی ئیستا و پاشەرۆژی هەرکومەڵگایە کە ئەوان تیدا چالاکن.

پرسیار: هاوری حەسەن باسی وەزعییەتی جەریاناتی ئیسلامیت کرد کە گەشەیان کردووە و سەریان هەڵداوە، بەڵام ئەگەر بەشێوەیەکی کۆنکریت وەلامی ئەم پرسیارەم بدەیتەوە کە

دوای ١١ی سێپتامبر بو خۆت مەوقەعیەتی جەریاناتی ئیسلامی چۆن دەبینی وە ئەوان چۆن توانیان لەو مەسەلە کەلك وەربگرن؟

وەڵام: ئەمن لام وایە ئەگەر لانی کەم پاش شەری دووهەمی جیهانی بۆ مێژووی جەریاناتی ئیسلامی بروانین، هەموویان بە نەوعێك دەستکردی وڵاتانێکی دیکە بوون لە موقابڵی جەریانی چەپ و سوسیالیست دا. نمونەکەی جەرەیانی حەماس لە دەهەی حەفتا و هەشتا لە ناوچە داگیرکراوەکانی فەلەستین بوو. ئەم رەوتە لەئەساس دا لە دژی بزووتنەوەی ئازادیبەخشی فەلەستین و بە تایبەت جەناحی چەپی ناو سازمانی ئازادیبەخشی، فەلەستین کە جەریانێکی جیددی بوون دروست بوو. لە ئیسرائیل حەماس وەك جەریانیکی خیرخواز سەبت کرا. ئیمکاناتی ماددی دەخرێتە ئیختیاریانەوە لە دروستکردنی مەدرەسەو کاری خەدەماتی وکاری خزمەتگوزاریی ئیمکاناتی بۆ فەراهەم دەکرێت.

جەرەیاناتی دیکەی لە نەوعی ئێخوانولموٚسلیمین کە دروستبوون، هەموو کەس دەزانێت کە بەچ شێوەیەك مەجالیان بۆ دەکرێتەووە، کاریان بۆ دەکریت وە حەول دەدرێت لەباتی ئەوەیکە رەوتێکی رادیکال و سوسیالیست و عەداڵەت خواز لە ناو جامعەدا گەشە بکات، ئەم رەوتانە بێنە روو. لە هاتنە سەرکاری کۆماری ئیسلامیدا کە مێژووی بەرپا بوون بەشێکە لە تاریخ و زۆرکەس دەزانیت کە کا تی خۆی خومەینی‌یان لە نەجەفەوە برد بۆ پاریس و رووبەروی پرۆژوکتۆرهایەکی گەورە دایاننا، وتیان عەکسی خومەینی لە مانگا بینراوە، دروشمی مەزهەبی یان بۆ بەرز کردەوە، وە وتیان تەنها بەدیلێك کە وجوودی بێ ئەمەیە، بۆچی؟ بۆ ئەوەی ئەو کاتە هێشتا شۆرەوی و بلوکی نەناو سوسیالیستی مابوو، ئیران کە کەوتبوە مەترسیەکەوە کە ئینقلابی تێدا بکرێت وە ئەمریکا و وڵاتانی دیکەی ئێمپریالیستی بە قەناعەت گەیشتبوون کە رژیمی شایان بۆ ناپارێزرێ، دەبێ لایبەن وە خەتەری ئەوە بوو کە لە خوارەوە حەرەکەتێك و بزووتنەوەیەکی ئاوا رادیکاڵ و جەماوەریی مەعلووم نەبوو رەوتەکەی بەرەو کوێ دەبا، ئەوان نیگەران بوون کە بۆیان کونترول نەکری. لە موقابڵی ئەوەدا رێگەیان بۆ هاتنە سەر کاری جمهوری ئیسلامی خۆش کرد، حیمایەتیان لی کرد، تەنانەت ئەوکاتەی کە خومەینیی دەبەنەوە تاران، ژێنراڵ هایزێر لە تارانا خەریکە لەگەڵ فەرماندەهانی ئەرتەشی ئێران کۆبوونەوە دەکا، لە کتێبی بیرەوەرییەکانی خوێدا دەڵێ "یەکی لە نێگەرانییەکانی من ئەوە بووکە ئەو فروکەی کە دێت و خومەینیی تێدایە بەراستی لە فروکەخانەی مێهرئاباد لێی نەدەن و سەرنگون ببی، نەماندەزانی ئەگەر شتێکی وا بێ رەوتی رووداوەکان بەرەو کوێ دەرِوات و چ موسیبەتێك لە ئێراندا دەقەومێت". کۆماری ئیسلامی‌یان ئاوا هینا سەرکار! ئایا ئەمروکە کەس هەیەنەزانیت کە جەرەیانی تالبان و ئەلقاعێدە کاتیك کە لە دژی شورەوی بەشەر دەهاتن بەناوی تێکۆشەرانی ئازادی ، ناویان لێ دەبرا. ئەم هیزە کۆنەپەرەستە شەریان بە پووڵی عەرەبستانی سعوودیی، بە ئاموزش و ئێمکاناتی نیزامی پاکستان وە بە رێنوێنیکردن ویارمەتیکردنی ئەرتەشی ئەمریکا و "سی ئای ئێی" دەکرد، بە هێز بوون و گەشەیان کرد. ئەوە مێژووی دروست بوونی جەریاناتی ئیسلامی‌یە کە ئەمریکا و هاوپەیمانانی چۆن پەروردەیان کردن و لەگیانی کومەڵگایان بەردان. لە سیاسەتی زەلهیزەکاندا دوستایەتی لە سەرئەساسی بەرژەوەندیە. چرچیل دەڵێت: ئێمە دۆستی دایمیمان نیە بەڵام مەنفەعەتی دایمیمان هەیە. بۆ ئەمرێکایش هەر وایە، ئەم رەوتانە ئێتر دوای ئەم رووداوانە خاسیەتێکیان بۆ ئەوان نەما ئەوانیش کەوتنە بیری دروست کردن ئەمارەتی ئیسلامی. ئەوان بە حکوومەتیکی لیبرالی ئیسلامی کە ئەمریکا خوازیاریەتی رازی نەبوون. جەریاناتی ئیسلامی پیش ئەوە وەك بەدیلی کومەلایەتی مەترەح بن لە روی ترس و خوف و وکۆشت وبەرەوە ئەمرو ناویان دەرکردوە. لە ئیراندا ئەگەر رووداوێك بێتە پێشەوە

جەریاناتی ئیسلامی و رەوتی ئیسلامی شکست دەخۆن. چون ئیسلام لە هەمووکات زیاتر لاواز بووە، لە هەمووکات زیاتر روولە پاشەکشێیە. بە دەلیلی ئەوە خەڵك روالەتی راستەقینی ئیسلامییان ناسیوە. لە ئەفغانستانا خەڵك وەزعییەتەکەیان بینیوە. رەوتی ئیسلامی بە ئێتێکا بە ئازادیی و دیمۆکراسی و بەمافی ژن و بە هەقی جەوان مۆتتەکی نین. چی دەبێ بە باعیسی ئەوەیکە جەرەیانێك ببێ بە رەوتێکی مۆسەللەت لە جامیعەدا؟ یا زۆری قەهر و سەرکوتە یا بەدیل و ئەڵترناتێویکی ئیقتسادییە کە دەبێ بێبێ. جەرەیاناتێ ئیسلامی کام بەدیلی ئێقتسادییان هەیە؟! ئەوان خۆ باوەریان بەم دنیایە نیە، ئەوان حەول دەدەن بۆ دنیایەکی دیکە، هەموو خولیا و ئۆمید و ئارەزووەکانی خۆیان لە دونیایەکی دیکە دا دەبیننەوە و خەڵك حەواڵە دەدەن بەو دنیایە. بەدیلی ئابوری ئەوان چیە؟

***